

VÄLKOMMEN

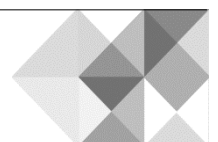
Datum och tid: 2023-11-06, kl 17:00-18:30

Plats: Sessionssalen

Ledamot eller ersättare som är förhindrad att närvara vid sammanträdet bör snarast anmäla detta till Jacob Derefeldt, jacob.derefeldt@hoganas.se.

Välkomna.

Peter Schölander (M)
Ordförande

- 1. NÄRVARO OCH JUSTERING**
- 2. PERSONLIG ASSISTANS ENLIGT LOV**

(KS/2023/1081)

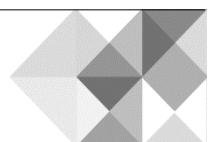
Förslag till beslut

Förslag:

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal ett 2024,

att förklara beslutet omedelbart justerat.

2

Personlig assistans enligt LOV
KS/2023/1081

NÄRVARANDE

Beslutande ledamöter

Petér Kovács (M) (ordförande)
Wivi-Anne Broberg (S) (2:e vice ordförande)
Peter Schölander (M)
Marie Tidedal (M)
Sandra Kovács (M)
Lars Linderot (M)
Bo Caperman (M)
Boel Olsson Litström (M)
Gustaf Wingårdh (M)
Nils Hyllienmark (M)
Fredrik Walderyd (M)
Olof Suneson (M)
Gertrud Greén (C)
Pia Lidwall (KD)
Fredrik Eljin (KD)
Johan Ingvarson (MP)
Maria Jönsson (MP)
Göran Lock (MP)
Lennart Nilsson (S)
Reinhold Knutsson (S)
Carola Persson (S)
Alexander Malmqvist (S)
Ann-Magreth Larsson (S)
Elisabeth Eriksson (L)
Ros-Mari Paulsson (L)
Mikael Bendz (L)
Christian Johansson (SD)
Sixten Paulsson (SD)
Lars Metsäketo (SD)
Lars-Erik Nilsson (SD)
Johan Westrell (SD)
Emma Wennerholm (V)
Johan Fischer (M) ersätter Pia Möller (M)
Britt-Inger Hillhammar Ekberg (M) ersätter Göran Bengtsson (M)
Kim Johansson (M) ersätter Anita Söderlind (M)
Anneli Söderhjelm (M) ersätter Margareta Widell (M)
Eva Hemström (C) ersätter Ulf Molin (C) (vice ordförande) pga jäv
Gary Paulsson (S) ersätter Peter Graff (S)
Kerstin Björkäng Wirehed (S) ersätter Heléne Nyholm (S)
Håkan Balcker (L) ersätter Louise Stjernquist (L) pga jäv
Ingemar Idegård (SD) ersätter Sören Ravn (SD)

Ej tjänstgörande ersättare

Marianne Härning-Nilsson (M)
Anna Hedbrant (C)
Barbara Struglics Bogs (KD)
Elisabeth Berg (KD)
Karin Bagger (MP)

SIGNATUR

Inger Nilsson (V)
Dylan Zohar (SD)

Övriga närvarande

Fanny Lundqvist (utskottssekreterare)
Niklas Åkerström Fogelmark (kanslichef)

Sammanträdestid

kl 18:30-22:15

Paragrafer

§158

JUSTERING

Utsedd att justera

Nils Hyllienmark (M) med Lars Linderot (M) som ersättare
Mikael Bendz (L) med Ros-Mari Paulsson (L) som ersättare

UNDERSKRIFTER

Sekreterare

.....
Fanny Lundqvist

Ordförande

.....
Péter Kovács (M)

Justerande alliansen

.....
Nils Hyllienmark (M) med Lars Linderot (M) som ersättare

Justerande oppositionen

.....
Mikael Bendz (L) med Ros-Mari Paulsson (L) som ersättare

Protokollet justerat den

2023-10-30

Tillkännagivandet av justeringen har den
anlagits på kommunens anslagstavla

2023-10-31

SIGNATUR

§ 158

PERSONLIG ASSISTANS ENLIGT LOV

Sammanfattning av ärendet

Personer som har omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar som innebär stort stödbehov kan ha rätt till insatsen personlig assistans. När insats beviljats väljer den enskilde hur, av vem och på vilket sätt som insatsen ska anordnas. Den enskilde kan välja ett assistansföretag, assistanskooperativ, kommun eller att själv vara arbetsgivare. Socialnämnden har idag ingen egen verksamhet för att verkställa personlig assistans för de invånare som väljer kommunen som anordnare, nämnden beställer detta uppdrag av Höganäs Omsorg AB.

Om förslaget om ett statligt huvudmannaskap för assistans, SOU 2023:9, går igenom från och med januari 2026 införande av valfrihetssystem enligt LOV ses som en åtgärd för att underlätta för berörda när de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan. I takt med att ärenden överförs till Försäkringskassan tillämpas kassans ersättningsregler och inte kommunernas. Det innebär i praktiken att kommuner som har högre kostnad för sin egen regi kan behöva vidta åtgärder då anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

En upphandling av den kommunala driften av personlig assistans skulle ge en positiv effekt på nämndens ekonomi. För år 2023 ligger den statliga ersättningen på 324 kronor och 50 öre. Samma ersättning utgår även vid LSS-beslut samt för sjuklöner. Idag är socialnämndens kostnad betydligt högre för de assistanstimmar som man utför till de som valt Höganäs Omsorg AB som anordnare, i snitt 424 kronor och 50 öre per assistanstimme.

Denna merkostnad beror till största del på följande:

- att de kommunala kollektivavtalen (HÖK och AB) inte harmonierar med ersättningsmodellen för personlig assistans samt,
- overheadkostnader för gemensamma resurser såsom central administration, licenser och lokaler.

Merkostnaden innebär att socialnämnden årligen behöver tillföra mellanskillnaden från den ram man tilldelats för att tillhandahålla tjänster inom socialtjänst, äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet.

Med utgångsläge av nuvarande volymer och timkostnad per assistanstimme så beräknar förvaltningen att en upphandling enligt LOV av verksamhetsområdet personlig assistans, inklusive basansvaret för insatsen, kommer ge nämnden en kostnadseffektivisering på cirka 10 645 tkr/år. Att upphandla personlig assistans inom verksamhetsområdet funktionsstöd skulle därmed få betydelse för få en fortsatt ekonomi i balans.

Intentionen med LSS är att den enskilde ska vara delaktig i besluten som rör det dagliga livet. Att kunna välja utförare av insatserna ger den enskilde en möjlighet till delaktighet. I ett valfrihetssystem konkurrerar alla utförare om kvalitet och inte pris. Ersättningen till utföraren är alltid densamma. Vidare skulle en upphandling av personlig assistans enligt LOV ge möjlighet för både lokala och större bolag att verka i kommunen.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsen, beslut den 10 oktober 2023, § 178,

SIGNATUR

Arbetsutskottet, beslut den 26 september 2023, § 115,
Socialnämnden, beslut den 13 september 2013, § 96,
Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse Personlig assistans på LOV den 17 augusti 2023,
Socialförvaltningen, Personlig assistans på LOV - beslutsunderlag den 17 augusti 2023.

Fråga om fortsatt sammanträde

Om det vid fullmäktiges sammanträde klockan 22.00 återstår ärenden att behandla skall ordföranden, enligt kommunfullmäktiges arbetsordning § 12, väcka fråga om sammanträdet avbrytande. Klockan 22.00 ställer ordförande Péter Kovács (M) frågan och finner att kommunfullmäktige beslutar att fortsätta sammanträdet.

Jäv

Louise Stjernquist (L) anmäler jäv och deltar varken i överläggning eller i beslut av ärendet. Håkan Balcker (L) ersätter Louise Stjernquist (L).

Ulf Molin (C) anmäler jäv och deltar varken i överläggning eller i beslut av ärendet. Eva Hemström (C) ersätter Ulf Molin (C).

Deltar i debatten

Carola Persson (S) deltar i debatten.

Förslag till beslut

Peter Schölander (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Gertrud Greén (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut samt i tillägg *att* uppdra/utmana Höganäs Omsorg AB att i möjligaste mån erbjuda personliga assistenter som inte vill gå över till privat anordnare inom personlig assistans, anställning inom övriga Höganäs Omsorg ABs verksamhetsområde samt, *att* uppdra/utmana Höganäs Omsorg AB att i möjligaste mån under en rimlig omställningstid kompensera personliga assistenter som går över till privat anordnare för eventuella inkomstbortfall i förhållande till deras anställningsvillkor i kommunen/Höganäs Omsorg AB med syfte att skapa en viss kontinuitet för brukaren.

Nils Hyllienmark (M), Marie Tidedal (M), Fredrik Eljin (KD), Johan Ingvarson (MP) och Pia Lidwall (KD) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut och Gertrud Greéns (C) tilläggsyrkanden.

Ros-Mari Paulsson (L), Lennart Nilsson (S) och Emma Wennerholm (V) yrkar att ärendet återremitteras för att komplettera beslutsunderlaget med ekonomiska kalkyler, konsekvensanalys och riskkalkyl. Se bilaga.

Håkan Balcker (L), Alexander Malmqvist (S), Elisabeth Eriksson (L) och Mikael Bendz (L) yrkar bifall till Ros-Mari Paulsson (L) med fleras återremissyrkande.

Christian Johansson (SD) yrkar i första hand bifall till Ros-Mari Paulssons (L) återremissyrkande och i andra hand avslag till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Péter Kovács (M) ställer kommunstyrelsens förslag till beslut mot Ros-Mari Paulsson (L) med fleras återremissyrkande under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla Ros-Mari Paulsson (L) med fleras återremissyrkande.

SIGNATUR

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att komplettera beslutsunderlaget med ekonomisk kalkyl, konsekvensanalys och riskkalkyl.

SIGNATUR

Protokollsanteckningar

Lennart Nilsson (S) vill bifoga en anteckning till protokollet vilket ordförande Péter Kovács (M) godkänner: Vi kan vidare konstatera att Höganäs kommun brutit mot såväl FN:s Funktionsrättskonvention artikel 4.3 Allmänna åtaganden som mot LSS i det att man inte träffat omsorgstagarna, deras företrädare, Gode män och anhöriga. Det är i strid mot lagstiftningens intentioner att slopa den kommunala assistansen. Fundamenta i lagstiftningen är att den enskilde ska kunna välja mellan kommunal, privat och kooperativ assistans. Att ta bort ett alternativ nämligen den kommunala assistansen. Detta på tvärs emot de enskildas vilja. Det är att bryta mot lagstiftningen intentioner. Hela ärendet har gått med en sådan fart att inte ens en gång kommunala pensionärsrådet och kommunala funktionshinderrådet har fått någon information. Helt avsaknad är risk- och konsekvensanalys.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Anslaget nedtages den

2023-11-24

SIGNATUR

Återremissyrkande

231026

Personlig assistans på LOV

Valmöjligheten att ha ett privat alternativ, eller starta eget, har alltid funnits och uttrycks dessutom tydligt i LSS lagen § 5 och 6. De som har kommunen som utövare har gjort ett aktivt val och omsorgstagarna kommer att drabbas hårt av föreslagen förändring, så även personalen.

Beslutsunderlagen är minst sagt undermåliga, inga ekonomiska kalkyler finns presenterade, ingen konsekvensanalys, inte heller en riskanalys. Det är inte bara för omsorgstagare och personal det är av vikt att alla underlag är tydliga, det är också för Höganäs omsorgsbolag.

Liberalerna anser att förslaget som helhet ska avslås och menar att alla i beslutsfattande position bör förstå det när ekonomiska kalkyler, konsekvensanalyser och riskanalyser finns på plats.

Vi yrkar därför på återremiss.

För Liberalerna Höganäs

Elisabeth Eriksson

Ros-Mari Paulsson

Mikael Bendz

Håkan Balcker

Magnus Wiberg

BESLUTSUNDERLAG PERSONLIG ASSISTANS PÅ LOV

INLEDNING

Höganäs kommun vill främja såväl företagande som valfrihet för den enskilde invånaren. Socialnämnden har sedan tidigare upphandlat två särskilda boenden enligt Lou (lag om offentlig upphandling) samt Serviceinsatser enligt LOV (lagen om valfrihetssystem). Socialnämnden har också genom avtal uppdragit åt det kommunala bolaget Höganäs Omsorg AB att verkställa vård- och omsorgsinsatser inom äldreomsorg och funktionsstöd. Tidigare fanns det även möjlighet att lämna anbud enligt LOV på hemvårdsinsatser. Denna möjlighet beslutade socialnämnden vid sitt sammanträde den 12 april 2023 att ta bort med hänvisning till att:

- Små och/eller lokala företag saknar möjligheten att svara upp mot kraven som kommer att ställas.
- Stora företag saknar det kundunderlag som behövs för att komma igång med den bemanning som krävs.

Att lägga ut personlig assistans på LOV ställer inte lika höga krav på utföraren som LOV på hemvård, då hemsjukvård inte ingår i insatsen. Dessutom finns det flera små företag och kooperativ i närområdet som utför personlig assistans.

ETT STATLIGT HUVUDMANNASKAP FÖR ASSISTANS

Det finns ett förslag om ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) som beräknas träda i kraft januari 2026. När detta träder i kraft kommer de kommunala besluten löpande föras över till Försäkringskassan och då kommer Försäkringskassans ersättningsregler att tillämpas. Det innebär i praktiken att kommuner som har högre kostnad för sin egenregi kan behöva vidta åtgärder då anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

[Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans - Regeringen.se](#)

BAKGRUND

Personer som har omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar som innebär stort stödbehov kan ha rätt till insatsen personlig assistans. Det är LSS-myndigheten som, på delegation från socialnämnden, utreder behov och beslutar om personlig assistans. Den enskilde kan även lämna in sin ansökan till Försäkringskassan för utredning.

Om den enskildes behov av hjälp med de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka så fattar Försäkringskassan beslut enligt Socialförsäkringsbalken (SBF). Om de grundläggande behoven understiger 20 timmar per vecka är det kommunen som fattar beslut enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

När insats beviljats väljer den enskilde hur, av vem och på vilket sätt som insatsen ska anordnas. Den enskilde kan välja ett assistansföretag, assistanskooperativ, kommun eller att själv vara arbetsgivare. I april 2023 fanns 788 assistansanordnare i Sverige. I dagsläget har

61% av de med beslut om personlig assistans i Höganäs kommun aktivt valt annan anordnare än kommunen.

Socialnämnden har idag ingen egen verksamhet för att verkställa personlig assistans för de invånare som väljer kommunen som anordnare. Sedan 2017 beställer nämnden genom uppdrag detta av Höganäs Omsorg AB.

PERSONLIG ASSISTANS

Personlig assistans kan ges till personer som tillhör personkrets 1, 2 eller 3 enligt 1 § LSS och som på grund av stora och varaktiga funktionsnedsättningar behöver hjälp med sina grundläggande behov.

Till de grundläggande behoven räknas:

- andning
- personlig hygien
- måltider
- av- och påklädning
- kommunikation med andra
- stöd som den enskilde behöver på grund av en psykisk funktionsnedsättning för att förebygga att han eller hon fysiskt skadar sig själv, någon annan eller egendom
- stöd som den enskilde behöver löpande under större delen av dygnet på grund av ett medicinskt tillstånd som innebär att det finns fara för den enskildes liv eller att det annars finns en överhängande och allvarlig risk för hans eller hennes fysiska hälsa

Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till personlig assistans för andra personliga behov. För att få personlig assistans ska insatsen ha beviljats innan den enskilde fyller 66 år och därefter kan antalet assistanstimmar inte utökas.

Insatsen personlig assistans har idag två huvudmän, kommunen och Försäkringskassan. Det innebär att om den enskildes behov av hjälp med de grundläggande behoven överstiger 20 timmar per vecka så fattar Försäkringskassan beslutet. I övriga fall är det kommunen som fattar beslutet.

Brukare som beviljas personlig assistans enligt LSS (Kommun) eller assistansersättning enligt Socialförsäkringsbalken (Försäkringskassa) har rätt att välja att få sin insats utförd av en personlig assistent anordnad av kommunen eller få ersättning för sådan assistans så att denne själv kan anordna eller köpa sin assistans av en privat assistansanordnare. Lagstiftaren har därmed skapat en form av valfrihet för brukaren i insatsen personlig assistans. Detta har även bidragit till att det finns många väletablerade assistansanordnare med stor kunskap och många års av erfarenhet att bedriva assistans.

Inspektionen för vård- och omsorg (IVO) utfärdar tillstånd till utförare av personlig assistans, oavsett om insatsen utförs av ett företag eller ett kommunalt bolag. De brukare som ordnar sin assistans själv ska anmäla detta till IVO. Vidar har IVO ett tillsynsansvar.

ANTAL ASSISTANSÄRENDE I HÖGANÄS KOMMUN

Sammanlagt 17 brukare har personlig assistans via Höganäs Omsorg AB medan 27 brukare har valt personlig assistans via privat utförare. Det vill säga att 61% av brukarna har valt privat utförare.

Personlig assistans under 20 timmar enligt LSS

Det finns 12 assistansärende under 20 timmar enligt LSS

- 8 ärende av dessa har valt privat utförare,
- 4 ärende av dessa har valt kommunal utförare HOAB

Personlig assistans över 20 timmar via SFB

Det finns 32 assistansärende över 20 timmar via SFB

- 19 ärende av dessa har valt privat utförare,
- 13 ärende av dessa har valt kommunal utförare HOAB

KOMMUNENS ANSVAR FÖR UTFÖRANDE AV PERSONLIG ASSISTANS

Kommunen har det yttersta ansvaret, så kallat basansvar, att säkerställa att den som har beviljats personlig assistans även får den utförd. I detta ansvar ingår även skyldigheten att tillsätta vikarie vid akut uppstående situation hos brukare.

LAG OM VALFRIHETSSYSTEM (LOV)

LOV reglerar vad som ska gälla när upphandlande myndigheter konkurrensutsätter verksamhet genom att överlåta till enskilda person att välja utförare bland godkända leverantörer i ett valfrihetssystem.

Tjänster som kommunen vill ha utförda enligt LOV redovisas via annonser på Upphandlingsmyndighetens hemsida – Hitta LOV-uppdrag.

Vidare finns det information på kommunens hemsida.

Ickevalsalternativ ska finnas enligt 9 kap. 2§ LOV. Det innebär att om den enskilde inte gör något aktivt val av utförare tilldelas en utförare av de godkända leverantörerna genom turordning.

FÖRDELAR MED ASSISTANSANORDNARE ENLIGT LOV FÖR DEN ENSKILDE OCH FÖR KOMMUNEN

Intentionen med LSS är att den enskilde ska vara delaktig i besluten som rör det dagliga livet. Att kunna välja utförare av insatserna ger den enskilde en möjlighet till delaktighet.

Den enskilde kan välja fritt bland de utförare som är godkända. Om den enskilde inte är nöjd med sin utförare är det enkelt att byta till en ny utförare.

I ett valfrihetssystem konkurrerar alla utförare om kvalitet och inte pris. Ersättningen till utföraren är alltid densamma.

Att välja upphandling enligt personlig assistans enligt LOV ger möjlighet för både lokala och större bolag att verka i kommunen. Vidare skapar LOV en kvalitetskonkurrens bland de godkända utförarna.

Förvaltningens uppfattning är att brukare kan tillförsäkras goda förutsättningar hos en privat utförare vars huvuduppgift är att utföra personlig assistans. Allt fler privata assistanssamordnare erbjuder även den assistansberättigade juridisk rådgivning och stöd för att t.ex. överklaga ett beslut.

KOMMUNERS KOSTNADSANSVAR FÖR PERSONLIG ASSISTANS

Vid beslut enligt socialförsäkringsbalken är det den statliga schablonersättningen som betalas ut oavsett om det är en kommun eller en privat assistansanordnare som utför assistansen. Kommunen har alltid betalningsansvaret för de 20 första timmarna vid dessa beslut. Kommunen har även kostnadsansvar för beslut om personlig assistans enligt LSS.

Kommunen har även det ekonomiska ansvaret att ersätta privata assistansanordnares merkostnader vid den ordinarie assistentens sjukfrånvaro (sjuklön). Kommunen bär även kostnaderna för beslut om tillfälliga utökningar som inte täcks av assistansersättningen enligt SFB.

EKONOMISKA KONSEKVENSER MED PERSONLIG ASSISTANS PÅ LOV

En upphandling av den kommunala driften av personlig assistans skulle ge en positiv effekt på nämndens ekonomi.

För år 2023 ligger den statliga ersättningen på 324 kronor och 50 öre per assistanstimme. Samma ersättning utgår även vid LSS-beslut samt för sjuklöner.

Assistansersättningen ska täcka samtliga kostnader för anordning av personlig assistans såsom löner, administration och omkostnader.

Idag är socialnämndens kostnad betydligt högre för de assistanstimmar som utförs till de som valt kommunen som anordnare, i snitt 424 kronor och 50 öre per assistanstimme.

Merkostnaden beror till största del på;

- Att de kommunala kollektivavtalen (HÖK och AB) inte harmonierar med ersättningsmodellen för personlig assistans.
- Overheadkostnader för gemensamma resurser såsom central administration, licenser och lokaler.

Merkostnaden innebär att Socialnämnden årligen behöver tillföra mellanskillnaden från den ram man tilldelats för att tillhandahålla tjänster inom socialtjänst, äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet.

Med utgångsläge av nuvarande volymer och timkostnad per assistanstimme så beräknar förvaltningen att en upphandling enligt LOV av verksamhetsområdet personlig assistans, inklusive basansvaret för insatsen, kommer ge nämnden en kostnadseffektivisering på cirka 10 645 Tkr/år. Att upphandla personlig assistans inom verksamhetsområdet funktionsstöd skulle därmed få stor betydelse för en fortsatt ekonomi i balans.

RISKBEDÖMNING

En förändring av verksamhet berör alltid den som blir föremål av förändringen på ett eller annat sätt. För att minimera negativa konsekvenser för den enskilde krävs en god kommunikation samt planering från socialnämndens sida.

OMVÄRLDSBEVAKNING

Enligt Upphandlingsmyndighetens hemsida – Hitta LOV-uppdrag har 12 kommuner i landet infört personlig assistans på LOV.

Utredaren har haft kontakt med följande kommuner under utredningstiden;

Västerås kommun,

Lomma kommun,

Lunds kommun,

Simrishamns kommun och

Tomelilla kommun

BILAGA TILL BESLUTSUNDERLAG PERSONLIG ASSISTANS PÅ LOV - KOSTNADSBERÄKNING

I regeringens årliga beslut om schablonbelopp för personlig assistans, för 2023 324,50 kr, finns det inräknat kostnadstäckning för löne- och lönebikostnader, administrationskostnader, utbildningskostnader, assistansomkostnader samt arbetsmiljöinsatser och personalomkostnader.

Den nuvarande merkostnaden på ca 100 kr i timmen med HOAB (Höganäs Omsorg AB) som utförare beror på högre kostnader inom flera delar.

Främst beroende på att kommunens ersättning vid jourtid inte överensstämmer med ersättningen för utförd assistans samt personalkostnader vid assistansavslut. Overheadkostnaderna som står för den andra halvan av merkostnaden består både av kostnader för ledning och stödresurser, administration, utbildningskostnader, introduktion, vikariehantering med mera, men även kostnader för IT- licenser och drift.

NÄRVARANDE

Beslutande ledamöter	Marie Tidedal (M) (ordförande) Thomas Delerud (M) Chandanie Agardh (M) Mikael Wibom (MP) (vice ordförande) Thomas Nilsson (KD) Gudrun Zettergren (SD) Roger Nilsson (L) Peter Graff (S) (2:e vice ordförande) Ann-Magreth Larsson (S) Gunilla Tengvall (M) ersätter Annette Rietz (M) Emelie Paulsson (L) ersätter Mikael Stjernquist (L)
Ej tjänstgörande ersättare	Camilla Göransson (M) Anna Hedbrant (C) Inga-Maj Hult (KD) Anna Paulsson (S)
Övriga närvarande	Viweca Thoresson (socialchef) Cecilia Lindestam-Viebke (avdelningschef) Jessica Larsson (controller) Josefine Skantz (nämndsekreterare) Wenche Jonsson (kvalitetscontroller)
Sammanträdestid	kl 15:00-18:00
Paragrafer	§96

JUSTERING

Utsedd att justera Mikael Wibom (MP)

UNDERSKRIFTER

Sekreterare
Josefine Skantz

Ordförande
Marie Tidedal (M)

Justerande
Mikael Wibom (MP)

Protokollet justerat den 2023-09-18

Tillkännagivandet av justeringen har den 2023-09-19

SIGNATUR

HÖGANÄS
KOMMUN

PROTOKOLL SOCIALNÄMNDEN

2023-09-13

anlagits på kommunens anslagstavla

SIGNATUR

§ 96

PERSONLIG ASSISTANS PÅ LOV

Sammanfattning av ärendet

Personer som har omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar som innebär stort stödbehov kan ha rätt till insatsen personlig assistans. När insats beviljats väljer den enskilde hur, av vem och på vilket sätt som insatsen ska anordnas. Den enskilde kan välja ett assistansföretag, assistanskooperativ, kommun eller att själv vara arbetsgivare. Socialnämnden har idag ingen egen verksamhet för att verkställa personlig assistans för de invånare som väljer kommunen som anordnare, nämnden beställer detta uppdrag av Höganäs Omsorg AB.

Om förslaget om ett statligt huvudmannaskap för assistans, SOU 2023:9, går igenom från och med januari 2026 införande av valfrihetssystem enligt LOV ses som en åtgärd för att underlätta för berörda när de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan. I takt med att ärenden överförs till Försäkringskassan tillämpas kassans ersättningsregler och inte kommunernas. Det innebär i praktiken att kommuner som har högre kostnad för sin egen regi kan behöva vidta åtgärder då anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

En upphandling av den kommunala driften av personlig assistans skulle ge en positiv effekt på nämndens ekonomi. För år 2023 ligger den statliga ersättningen på 324 kronor och 50 öre. Samma ersättning utgår även vid LSS-beslut samt för sjuklöner. Idag är socialnämndens kostnad betydligt högre för de assistanstimmar som man utför till de som valt Höganäs Omsorg AB som anordnare, i snitt 424 kronor och 50 öre per assistanstimme.

Denna merkostnad beror till största del på;

- att de kommunala kollektivavtalen (HÖK och AB) inte harmonierar med ersättningsmodellen för personlig assistans samt
- overheadkostnader för gemensamma resurser såsom central administration, licenser och lokaler.

Merkostnaden innebär att Socialnämnden årligen behöver tillföra mellanskillnaden från den ram man tilldelats för att tillhandahålla tjänster inom socialtjänst, äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet.

Med utgångsläge av nuvarande volymer och timkostnad per assistanstimme så beräknar förvaltningen att en upphandling enligt LOV av verksamhetsområdet personlig assistans, inklusive basansvaret för insatsen, kommer ge nämnden en kostnadseffektivisering på cirka 10 645 Tkr/år.

Att upphandla personlig assistans inom verksamhetsområdet funktionsstöd skulle därmed få betydelse för få en fortsatt ekonomi i balans.

Intentionen med LSS är att den enskilde ska vara delaktig i besluten som rör det dagliga livet. Att kunna välja utförare av insatserna ger den enskilde en möjlighet till delaktighet.

I ett valfrihetssystem konkurrerar alla utförare om kvalitet och inte pris. Ersättningen till utföraren är alltid densamma. Vidare skulle en upphandling av personlig assistans enligt LOV ge möjlighet för både lokala och större bolag att verka i kommunen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse Personlig assistans på LOV den 17 augusti 2023,

SIGNATUR

Socialförvaltningen, Personlig assistans på LOV - beslutsunderlag den 17 augusti 2023.

Förslag till beslut

Ordförande Marie Tidedal (M) föreslår socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta *att* införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal 1 2024.

Ordförande Marie Tidedal (M) föreslår socialnämnden besluta *att* uppdra åt socialförvaltningen att ta fram ett förfrågningsunderlag och genomföra införande av personlig assistans på LOV, *att* socialförvaltningen redovisar förfrågningsunderlaget för socialnämnden.

Roger Nilsson (L) yrkar i första hand på återremiss och i andra hand på avslag till ordförandes förslag. Peter Graff (S) och Ann-Margret Larsson (S) yrkar på avslag till ordförandes förslag.

Beslutsgång

Ordförande Marie Tidedal (M) ställer Roger Nilssons (L) yrkande om återremiss under proposition och finner att socialnämnden beslutar att avslå yrkandet.

Ordförande Marie Tidedal (M) ställer sina egna förslag till beslut mot Peter Graff (S), Ann-Margret Larsson (S) och Roger Nilssons (L) yrkande om avslag under proposition och finner att socialnämnden beslutar att bifalla ordförandes förslag till beslut.

Votering begärs.

Ledamöterna godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till ordförandes förslag.

Nej-röst för Peter Graff (S), Ann-Margret Larssons (S) och Roger Nilssons (L) avslagsyrkande.

Med 7 ja-röster för ordförandes förslag och 4 nej-röster för avslagsyrkande beslutar socialnämnden att *att* uppdra åt socialförvaltningen att ta fram ett förfrågningsunderlag och genomföra införande av personlig assistans på LOV, *att* socialförvaltningen redovisar förfrågningsunderlaget för socialnämnden, samt att föreslå kommunfullmäktige besluta *att* införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal 1 2024.

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal 1 2024.

Socialnämnden beslutar

att uppdra åt socialförvaltningen att ta fram ett förfrågningsunderlag och genomföra införande av personlig assistans på LOV,

att socialförvaltningen redovisar förfrågningsunderlaget för socialnämnden.

Reservationer

Peter Graff (S), Ann-Margret Larsson (S), Emelie Paulsson (L) och Roger Nilsson (L) reserverar sig mot beslutet.

SIGNATUR

HÖGANÄS
KOMMUN

PROTOKOLL SOCIALNÄMNDEN

2023-09-13

Beslutet ska skickas till
Kommunfullmäktige
Akten

Anslaget nedtages den 2023-10-13

SIGNATUR

Voteringslista: §96

Ärende: Personlig assistans på LOV, SN/2022/30

Voteringslist(or)

Ordförandes förslag (ja) mot Roger Nilsson (L) mfl. avslagsyrkande (nej)

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Marie Tidedal (M), ordförande	X		
Thomas Delerud (M), ledamot	X		
Chandanie Agardh (M), ledamot	X		
Mikael Wibom (MP), vice ordförande	X		
Thomas Nilsson (KD), ledamot	X		
Gudrun Zettergren (SD), ledamot	X		
Roger Nilsson (L), ledamot		X	
Peter Graff (S), 2:e vice ordförande		X	
Ann-Magreth Larsson (S), ledamot		X	
Gunilla Tengvall (M), ersättare	X		
Emelie Paulsson (L), ersättare		X	
Resultat	7	4	0

Kommunstyrelsen beslutade den 10 oktober 2023 § 178 att föreslå kommunfullmäktige att införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal 1 2024.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 oktober 2023 § 158 att återremittera ärendet till kommunstyrelsen för att komplettera beslutsunderlaget med ekonomisk kalkyl samt risk- och konsekvensanalys.

Ekonomiska konsekvenser

För år 2023 ligger den statliga ersättningen på 324 kronor och 50 öre. Idag är socialnämndens kostnad betydligt högre för de assistanstimmar som man utför till de som valt Höganäs Omsorg AB som anordnare. Tidigare beräkningar från socialförvaltningen visade en timkostnad i snitt på 424 kronor och 50 öre per assistanstimme. Denna merkostnad beror till största del på att de kommunala kollektivavtalen (HÖK och AB) inte harmonierar med ersättningsmodellen för personlig assistans samt overheadkostnader för gemensamma resurser så som central administration, licenser och lokaler. Med utgångsläge av nuvarande volymer och timkostnad per assistanstimme så beräknade socialförvaltningen att en upphandling enligt LOV av verksamhetsområdet personlig assistans, inklusive basansvaret för insatsen, kommer ge nämnden ett ekonomiskt utrymme att omdisponera till andra verksamheter på cirka 10 645 000 kronor per år.

Kommunledningskontoret har tillsammans med socialförvaltningen och HOAB sett över beräkningarna. Detta fick ledamöterna i kommunfullmäktige information om på informationsmöte den 17 oktober 2023. I de nya beräkningarna har endast kostnader som HOAB kan påverka tagits i beaktande. Det är svårt att se att overheadkostnader i form av övergripande funktioner går att rationalisera bort helt med anledning av en organisationsförändring som berör 77 medarbetare.

Assistansersättningen ska täcka kostnaden för de personliga assistenternas lön, sociala avgifter och andra skattepliktiga förmåner, eventuellt OB-tillägg inklusive sociala avgifter, assistansomkostnader, utbildningskostnader, arbetsmiljöinsatser (företagshälsövård, friskvård, personaldagar) samt administrationskostnader. Det finns idag inga rekommendationer för hur timbeloppet bör användas mellan de olika kostnadsslagen, men tabellen nedan visar för pedagogikens skull hur timbeloppet kan fördelas. Siffrorna för Höganäs är nya beräkningar och är genomsnittssiffror för samtliga ärenden.

Fördelningsförslag	Assistansersättning från Försäkringskassan (timbelopp 2023 i kr/timme)	Höganäs Omsorg AB (kr /timme 2023)
Löne- och löneomkostnader till assistenter	282	345
Utbildningskostnader	7	6
Assistansomkostnader	6	6
Administrationskostnader	26	25

Arbetsmiljöinsatser och Personalomkostnader	3	7
Summa timbelopp	324	389

Källa: Assistanskoll.se

Som tabellen ovan visar har Höganäs Omsorg AB kostnader som direkt kan påverkas på 65 kr mer per timme än den statliga beslutade timersättningen. Antalet assistanstimmar per månad kan variera något. Vid beräkningsstillfället uppgick dessa till 11 600 assistanstimmar per månad. Sammantaget motsvarar detta drygt 9 miljoner kronor i överkostnader.

Vidare visar tabellen ovan att överkostnaderna finns framför allt på löner och löneomkostnader till assistenter. Bilaga ”Frågor och svar angående LOV-personlig assistans” förklarar hur anställningsvillkor för kommunanställda personliga assistenter ser ut och förklarar varför de inte är anpassade för att bedriva verksamheten inom ramen för den statliga assistansersättningsnivån.

Risk- och konsekvensanalys ur medarbetarperspektiv

Kommunfullmäktiges beslut handlar om att införa personlig assistans på LOV. Vilka assistansutövare som kommer att delta vid en eventuell upphandling är svårt att förutse. HOAB har formellt fortfarande inte tagit ställning till om bolaget avser delta vid en eventuell upphandling enligt LOV.

Det finns alltid risker vid en förändring. Om beslut tas att införa personlig assistans på LOV så finns det en risk att HOAB inte deltar vid en upphandling i det fallet HOAB inte ser förutsättningar att genomföra verksamheten inom ramen för den statliga ersättningsnivån. Om vi utgår från ett sådant scenario skulle detta innebära att 77 personliga assistenter som idag arbetar inom HOAB kommer att behöva sägas upp. Förslaget skapar därigenom en oro hos den berörda personalen. För att mildra denna oro finns det redan möjlighet för medarbetare som så önskar att få stöd hos företagshälsovården. HOAB kommer också, om beslut tas att införa LOV, att erbjuda stöd hos företagshälsovården på gruppnivå. Även om HOAB formellt fortfarande inte tagit ställning i frågan så är inställningen att i möjligaste mån erbjuda de medarbetare som inte vill gå över till privat anordnare inom personlig assistans annan anställning inom HOAB:s övriga verksamhetsområde.

Eftersom anställningsvillkoren mellan kommunalt anställda personliga assistenter och privat anställda assistenter kan skilja sig åt så finns det också en risk med att de assistenter som går över till de privata anordnarna kan komma att få förändrade anställningsvillkor bland annat i form av lägre grundlön och ökad veckoarbetstid. Hur stor denna risk är, är i dagsläget svårt att förutse då det saknas lönestatistik gällande de privata anordnare som verkar i Höganäs – denna statistik är inte offentlig. Vissa anställda kan också få bättre villkor. För att mildra

eventuella negativa konsekvenser kommer HOAB i så fall att i möjligaste mån och under en rimlig övergångstid kompensera medarbetarna i form av en så kallad stimulansersättning. HOAB undersöker redan dessa möjligheter hos Sobona. HOAB kommer också skyndsamt att frigöra de medarbetare som vill gå över till privata anordnare, med syfte att de kan följa sin omsorgstagare.

HOAB kommer också att erbjuda de anställda utbildning i att starta eget inom LOV och därigenom skapa förutsättningar för dem att starta egen verksamhet inom personlig assistans.

Risk- och konsekvensanalys ur brukarperspektiv

I Sverige finns det 18 100 personer med personlig assistans. 72 procent av dessa anlitar idag privata anordnare. I Höganäs fanns det i september 2023 43 personer med personlig assistans. Av dessa hade 28 personer (65 procent) personlig assistans via privat utförare och 15 personer (35 procent) via Höganäs Omsorg AB. Idag har Höganäs kommun enbart möjlighet att välja HOAB som utförare av tjänsten.

Rådet för Kommunal Analys anger i sin rapport daterad 2023-10-16 att det i nuläget inte finns någon statistik som visar skillnader i nöjdhet hos de assistansberättigade relaterat till val av utförare.

För den assistansberättigade finns det bara en risk och det är om en medarbetare inte väljer att följa med över till en privat anordnare och personalkontinuiteten därmed bryts. Tidigare erfarenheter visar att risken för detta är måttlig. Erfarenheterna från de kommuner vi har tittat på, bland annat Örkelljunga och Skurup, visar att de flesta personliga assistenter väljer att följa med sin brukare. Våra egna erfarenheter från bolagiseringen och övergång till heltid som norm visar också att de flesta medarbetare då valde att bli kvar trots genomförd förändring.

Viktigt att notera är att personalkontinuiteten redan nu kan brytas av en mängd olika anledningar som att personal blir sjuk, föräldraledig, utbildar sig eller flyttar från kommunen.

Under rubriken ”Risk- och konsekvensanalys ur medarbetarperspektiv” anges några åtgärder som HOAB kan vidta för att underlätta personalens omställning. Avsikten med dessa åtgärder är också att så långt det är möjligt skapa en kontinuitet bland personalen och på så sätt bibehålla en kontinuitet för de assistansberättigade.

Risk- och konsekvensanalys om förslaget inte genomförs

Om förslaget att LOV-upphandla personlig assistans nekas och Höganäs Omsorg AB ska fortsätta som idag, behöver socialnämnden fortsätta kompensera bolaget för sin merkostnad. Om assistansberättigade som idag väljer privat assistans i stället väljer HOAB kommer socialnämndens kostnader att öka ytterligare. Det skulle innebära en merkostnad på i snitt samma som befintliga omsorgstagare idag kostar, dvs 600 000 kronor mer per år per brukare. Skulle exempelvis 10 assistansberättigade till välja HOAB innebär det 10 x 600 000 kronor mer per år, det vill säga 6 miljoner kronor ytterligare som skulle behöva omdisponeras från andra verksamheter till personlig assistans. Hur stor den risken är kan vara svårt att förutse, men risken finns nu när frågan om hur anställningsvillkoren bland kommunanställda assistenter har belysts.

En förutsättning för att bolaget ska förhindra detta scenario eller för att HOAB ska kunna leverera verksamheten inom ramen för den ersättning som idag erhålls från staten är att HOAB kommer överens med Kommunal om samma villkor som Kommunal har avtalat med privata assistansutförare. Det är avtal där omsorgstagarens behov är i centrum, där förändringar i beslutet anpassas omedelbart och där varje individs personliga assistans är unik och anpassad efter hen och hens behov, både med insatsens förläggning på dygnet och vilka personer som hen finner lämpade. Detta skulle innebära samma anställningsvillkor oavsett utförare och därmed samma risker som under rubriken ovan ”Risker och konsekvenser ur medarbetarperspektiv”.

Om HOAB ska fortsätta bedriva verksamheten utan att kollektivavtalen ses över så är risken påtaglig att andra effektiviseringsåtgärder måste vidtas med konsekvenser för antingen gruppen personliga assistenter eller andra grupper. I det sammanhanget är det värt att påminna om att HOAB och kommunen redan har relativt låga kostnader och hög effektivitet inom vård- och omsorg.

Personlig assistans i Höganäs kommun

Nationella förutsättningar

Ett statligt huvudmannaskap för assistans föreslås i SOU 2023:9 fr om 1 januari 2026. Önskat resultat är ökad likvärdighet och rättssäkerhet samt förbättrade möjligheter att komma till rätta med välfärds kriminalitet inom området. En konsekvens är att den kommunala kostnadsutjämnningen på riksnivå i så fall minskas med drygt 10 miljarder. Kommunerna bedöms få sänkta kostnader för administration och handläggning samt att de 20 första timmarna per ärende som kommunen idag finansierar skulle överföras till staten, vilket motiverar sänkningen av kostnadsutjämnningen.

Kostnader

Många kommuner har kostnader för att bedriva personlig assistans som överstiger den statligt beslutade timersättningen till utförare. Vanliga förklaringar i landet till detta är att

- kommuner har andra avtal än privata utförare (AB, HÖK, PAN)
- höga overheadkostnader som påförs de kommunala verksamheterna
- svårt att optimera bemanningen
- ambitionsnivån är högre än den beslutade assistansnivån (exvis att dubbelbemanning används även när beslutet ej innehåller detta)

Kan kostnaderna minska för personlig assistans?

Kommunen har **avtal** som säkrar den enskildas anställning, även om en brukare plötsligt inte behöver assistans (till skillnad från en del privata utförare). För att undvika merkostnader i sådant fall krävs en organisation som direkt placerar medarbetaren på en annan arbetsplats.

Overheadkostnader är svåra att minimera för en assistansverksamhet i kommunen. De kostnader kommunen har för gemensamma lokaler, It, HR, ekonomi m.m. kommer att behöva fördelas på alla verksamheter. För ett enskilt assistansbolag kan det vara lättare att välja hur stora overheadkostnaderna ska vara.

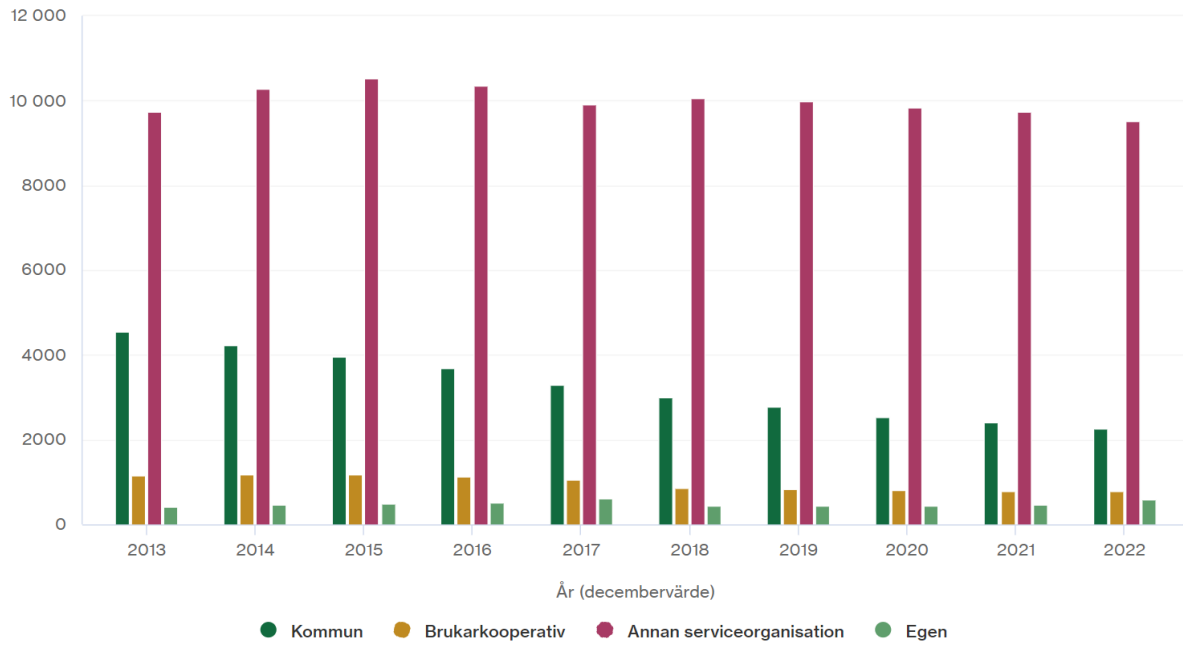
Bemanningsoptimering kan bli att handla om undvika ”fasta schematurer” och istället ha schematurer som exakt motsvarar brukarnas behov samt att undvika dubbelbemanning när beslutet inte innehåller detta. I studier har det visat sig att privata vårdföretag ofta har flera och mer flexibla schematurer som används vid schemaläggning för att på så sätt optimera bemanningen.

Kommunal eller privat regi

Antalet personer som har valt en kommun som assistansutförare har minskat de senaste tio åren. Nedanstående diagram visar data för Riket, källa Försäkringskassan.

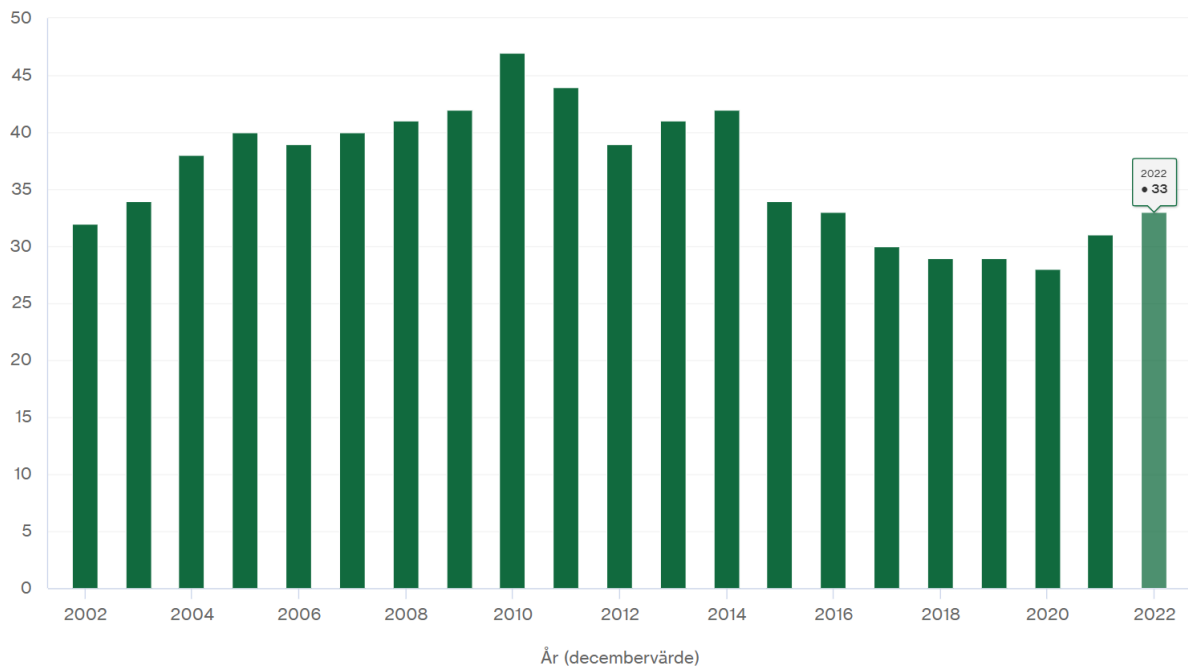
Bilaga 5 RKA (Rådet för kommunala analyser)

Antal assistansberättigade

Antalet assistansberättigade i Höganäs har minskat något över tid och var 33 personer år 2022:

Antal assistansberättigade

Bilaga 5 RKA (Rådet för kommunala analyser)

I Höganäs har brukarna med personlig assistans ett högre genomsnittligt antal timmar assistans per vecka än Riket:

Genomsnittligt antal timmar per vecka

Personlig assistans i 142 timmar per vecka innebär 20,3 timmar per dygn. Detta innebär att relativt många av brukarna har personlig assistans dygnet runt.

Nöjdhet

Det finns i nuläget ingen statistik som visar någon skillnad i nöjdhet hos brukarna relaterat till val av utförare. Sådana jämförelser kan endast göras på enhetsnivå men då blir datamängderna för små för att klara de statistiska sekretesskraven. Därför kan vi i nuläget endast se nöjdhet baserat på totalgruppen brukare (ej per regiform).

Konkurrensutsättning

Personlig assistans bedrivs i allt lägre grad i kommunal regi. Det vanligaste skälet till konkurrensutsättning enligt LOU eller LOV är att kommunen inte kan driva verksamheten för den statligt beslutade ersättningen. SKR har tidigare beräknat att kommuner i genomsnitt bedriver verksamheten för kostnader som är 10-12 % högre än fastlagd nivå. I Uppsala utreddes en konkurrensutsättning 2019. Ärendehandlingar [här](#). Andra kommuner som konkurrensutsatt personlig assistans och som Uppsala hänvisar till i ärendet ovan är bl a Nynäshamn, Västerås, Kalmar, Karlstad, Gotland, Täby, Vaggeryd, Staffanstorps, Lidingö, Upplands-Bro, Trelleborg, Nordmalings kommun och Säftele.

Bilaga 5 RKA (Rådet för kommunala analyser)

Kostnadsutvecklingen för ovanstående kommuner har sett ut på följande sätt (hur verksamheten bedrivs idag har inte kontrollerats). Mörkblå färg indikerar hög kostnad jämfört med andra kommuner i landet, ljusblå låg.

		2018	2019	2020	2021	2022
Kostnad personlig assistans enl. LSS/SFB minus ersättning från Försäkringskassan, kr/inv 	Gotland	1 241	1 178	1 136	1 174	1 237
	Höganäs	1 579	1 411	1 679	1 561	1 929
	Kalmar	1 490	1 244	1 120	1 131	1 200
	Karlstad	1 217	1 238	1 360	1 472	1 472
	Lidingö	543	614	739	699	747
	Nordmaling	1 066	1 258	1 124	1 021	1 860
	Nynäshamn	1 130	952	794	626	750
	Staffanstorps	1 280	989	895	769	665
	Säffle	1 264	1 341	976	936	903
	Trelleborg	1 356	1 405	1 230	1 231	1 167
	Täby	595	678	720	783	791
	Upplands-Bro	1 058	1 244	1 227	970	1 073
	Vaggeryd	1 303	1 588	1 304	894	1 166
	Västerås	900	894	926	904	914

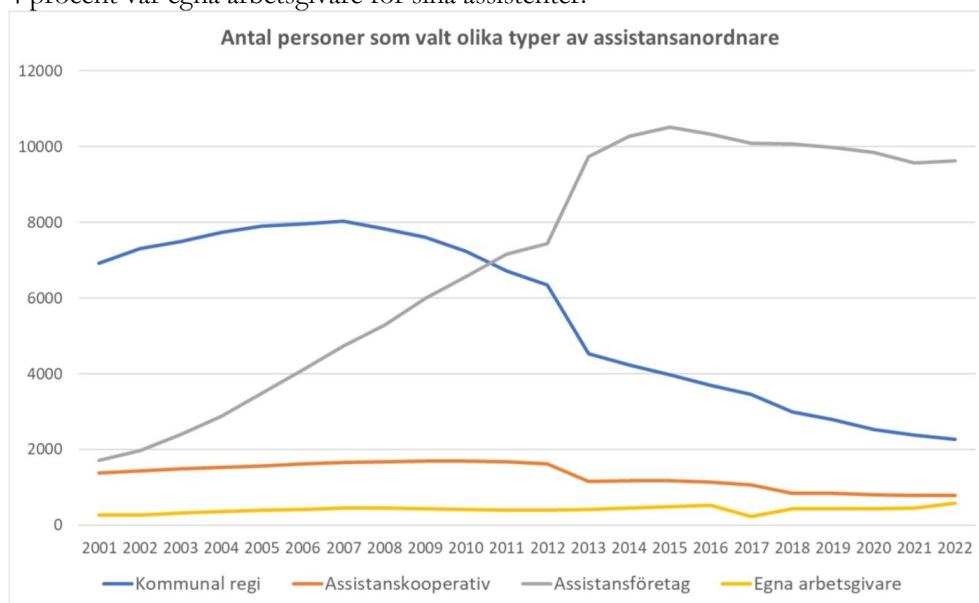
FRÅGOR OCH SVAR ANGÅENDE LOV- PERSONLIG ASSISTANS

ALLMÄN FAKTA OM PERSONLIG ASSISTANS

I september 2023 fanns det drygt 18 100 personer med assistansersättning i Sverige från antingen Försäkringskassan eller beviljad av kommunen. Omsorgstagaren som blir beviljad personlig assistans har möjlighet att själv välja vilken utförare som hen önskar ska leverera tjänsten.

Av dessa personer med assistansersättning hade 2023:

- 17 procent sin assistans i kommunal regi,
- 72 procent anlidade ett assistansföretag,
- 6 procent ett assistanskooperativ och
- 4 procent var egna arbetsgivare för sina assistenter.

Källa: Assistanskollen.se

I Höganäs finns det 43 personer med assistansersättning år 2023. Av dessa har 28 brukare (65 procent) personlig assistans via privat utförare och 15 (35 procent) brukare via Höganäs Omsorg AB. Idag har Höganäs kommun enbart möjlighet att välja HOAB som utförare av tjänsten.

Idag finns det cirka 77 000 personliga assistenter i landet. Av dessa är 64 000 privatanställda medan 13 000 medarbetare är kommunalt anställda.

Vad är genomsnittslönen för de personliga assistenterna i HOAB?

Personliga assistenter i Höganäs Omsorg har en medellön på 28 500 kronor/månad i 2023 års nivå.

Höganäs Omsorg ligger lönemässigt högre än omkringliggande kommuner (se tabell). Till detta finns olika förklaringar. Generellt har medarbetarna i Höganäs kommun de senaste åren haft en bättre löneutveckling än omkringliggande kommuner. En annan viktig förklaring är att våra personliga assistenter har en högre utbildningsnivå eftersom vi har många som är utbildade undersköterskor. Det finns dock inga specifika krav på utbildning vid anställning som personlig assistent. Det är brukarens behov av insatsen och hur den ska utföras som avgör vem som är mest lämpad, och det bestämmer brukaren. Eftersom insatsen har varit kommunal så har samma krav och regler gällt för personliga assistenter som för övrig personal, vilket har påverkat både utbildningskrav och lönenivåer.

Tabellen nedan visar medellönen för personliga assistenter bland kommunerna inom Familjen Helsingborg, inklusive PAN-anställda och vikarier vid lönerevision 2023. Tänk på att angiven lön är exklusive OB/ Jour/ beredskap eller annan förmån.

AID Etikett klartext med kod	Jämförelsegrupp	Antal	P10	Median	P90	Medellön
351040 - Personlig assistent	Bjuvs Kommun					
	Båstads Kommun	35	24 300	26 660	29 500	26 853
	Helsingborgs stad	63	26 200	28 150	29 850	28 148
	Höganäs Kommun	92	25 500	28 200	30 450	28 500
	Höörs kommun					
	Klippans kommun	9				25 196
	Landskrona Stad					
	Svalövs Kommun	28	25 000	26 551	28 500	26 758
	Åstorps kommun	9		27 850		
	Ängelholms Kommun	94	26 033	28 247	30 765	28 276
Örkelljunga Kommun	33	24 745	26 240	29 660	26 775	

Vilka anställningsvillkor har personliga assistenter i HOAB i övrigt (arbetstid, semester, övriga förmåner)?

I samband med bildandet av HOAB upprättades en överenskommelse om kollektivavtal gällande verksamhetsövergången från kommunal regi till Höganäs omsorg. I denna överenskommelse fastställdes villkor som skulle gälla för de medarbetare som var anställda vid tillfället. Överenskommelsen innebär att personliga assistenter inom HOAB omfattas av HÖK 20, AB 20. Utöver det har vi även anställda som omfattas av PAN avtalet och så kallade PAN anhängigvårdare när man bor med den assistansberättigade personen.

Beslutet om att följa HÖK 20 och AB 20 påverkar hanteringen av personalen vilket inte är förenligt med de förutsättningar som finns inom personlig assistans samt den lagstiftning som styr uppdraget. Exempel på detta kan vara personalomkostnader vid

uppsägning men även hur jourtid och arbetstidsmätt per vecka ska beräknas. Vidare påverkar avtalet även andra personal- och administrativa omkostnader.

Skillnaden i hantering vid uppsägning

HOAB bör enligt AB 20 tillämpa §33 1b (LAS -Lagen om anställningsskydd). Vid bildandet av HOAB fastställdes ett lokalt avtal som innebär att uppsägningstiderna istället skulle hanteras enligt AB §33 1a (6 mån uppsägningstid) för medarbetare som var anställda i samband med verksamhetsövergången. Detta avtal påverkar uppsägningstiden för 37 personliga assistenter idag, som har sex månaders uppsägningstid.

Medarbetare som har fyllt 61 år och har arbetat inom HOAB/ Höganäs kommun i mer än 10 år har rätt till 12 månaders uppsägningstid enligt AB §33 mom2. Detta avtal berör 15 personliga assistenter i HOAB, som har 12 månaders uppsägningstid.

Vid exempelvis en brukares bortgång innebär detta att medarbetare med avtal AB 20 har längre uppsägningstid än om de hade följt PAN 20, där uppsägningstiden är 1 månad efter brukares bortgång.

Hur hanteras arbetstid och jourersättning?

Jourersättningen hanteras olika mellan HÖK- och PAN-anställda.

HÖK

Inom HOAB finns idag 15 assistansberättigade varav 14 har assistans på natten det vill säga jourtid. Vid beräkning av arbetstid räknas hälften av jourpasset in och anses utgöra ordinarie arbetstid.

Detta har stor betydelse i beräkningen av veckoarbetstidsmättet men har också betydelse för kostnaderna för jourersättningen. Merparten av medarbetarna tjänstgör 1 - 20 % natt och har ett arbetstidsmätt på 37 h/veckan.

På grund av att du arbetar på natten så har du ett sänkt arbetstidsmätt, för att ge möjlighet till vila. Arbetstagare har under jourpass rätt att sova i den mån arbetsuppgifterna medger.

PAN

För PAN anställda finns särskilda regler för personliga assistenter. Exempel på undantag är reglerna för dygnsvila - PAN avtalet måste inte följa arbetstidslagen utan den ska så långt det är möjligt följas vid förläggning av ordinarie arbetstid.

OB- ersättningen är den samma för både PAN anställda och personliga assistenter som är anställda under HÖK/AB, men skiljer sig för anhörigvårdare då OB-ersättning

ska vara inbakad i timlönen.

Övertidsersättning skiljer sig mellan dem som går under PAN jämfört med personliga assistenter under HÖK.

Jämförelse med privat arbetsgivare

Skillnaden mellan kommunal och privat arbetsgivare är svår att svara på i detalj eftersom privata arbetsgivare kan ha flera olika kollektivavtal. De kan också sluta egna lokala kollektivavtal, därför är det bäst att de privata företagen besvarar denna typ av frågor. Det finns också mer information att få på assistanskoll.se

Arbets tid

Generellt kan sägas att personliga assistenter inom privat regi kan ha ett annat arbetstidsmätt på 40 h/veckan och de har lägre betalt under joutren, men kan vid insatser under joutren ha en mer generös OB-ersättning.

Semester

Reglerna för semester och andra förmåner skiljer sig inte mellan privat anställda assistenter och kommunalt anställda. Oavsett kollektivavtal så gäller 25 dagar fram till 40 års ålder, därefter 31 dagar fram till 50 års ålder och därefter 32 dagar. För PAN gäller att assistenterna får 25 semesterdagar utbetalda i maj månad medan PAN anhörigvårdare har semesterersättning i sin timlön.

Olika avtal

Avtalen som verksamheter i kommunal regi har tecknat är anpassade efter kommunala verksamheters behov där man utför hemtjänst, bostad med särskild service, daglig verksamhet med mera.

Avtalen för personlig assistans som företag, kooperativ eller enskilda arbetsgivare följer är helt anpassade till den insatsen. Vid personlig assistans är det individens behov som helt och hållet styr, medan större hänsyn tas till medarbetarens behov i de avtal som styr kommunala verksamheter.

Har det gjorts en marknadsanalys som kartlägger vilka motsvarande villkor anställda hos privata aktörer har? Vad är t.ex. genomsnittslönen bland privata aktörer? Vad är genomsnittsarbetstiden? Vilka övriga förmåner har de?

Kommunalt anställda assistenter hade en genomsnittlig grundmånadslön i landet på 25 800 kr/månad i 2022 års lönenivå. Motsvarande lön för privat anställda personliga assistenter var 24 900 kr/månad. Utöver detta tillkommer eventuell OB, jour och beredskapsersättning. Observera att siffrorna avser genomsnittslönen i riket och att

geografiska variationer kan förekomma. I Sydsverige ligger genomsnittslönen bland både privata och kommunalt anställda assistenter på 25 300 kronor/månad.

2022 års lönenivå	Privat anställda (64 000 personer)	Kommunalt anställda (13 300 personer)	Höganäs Omsorg AB
Grundmånadslön i genomsnitt	24 900	25 800	27 737
Grundmånadslön i genomsnitt inkl. OB	28 700	30 800	32 214
Grundmånadslön i genomsnitt inkl. OB och jour/beredskap	173,70 kr/tim		232,29 kr/tim

Källa: Assistanskoll.se

Bilaga 1 visar en sammanfattning och jämförelse mellan de olika kollektivavtalen för personliga assistenter.

Hur har informationen kring förslaget och dess eventuella påverkan skötts?

Kommunikationsplaner för socialnämnden respektive HOAB utarbetades inför arbetsutskottets möte i socialnämnden.

Socialförvaltningen. Informationsbrev skickades den 30 augusti (samma dag som ärendet behandlades i socialnämndens arbetsutskott) till samtliga omsorgstagare som valt kommunen som utförare. De fick information om förslaget och erbjöds möjlighet till enskild kontakt vid frågor och/eller oro, alternativt att boka enskilt möte. Avsändare och kontaktperson var avdelningschef för funktionsstöd- och omsorg. Se bilaga.

Samverkan. Inför socialnämnden informerades de fackliga organisationerna om förslaget.

HOAB. Enhetscheferna i HOAB kontaktade samtliga medarbetare från Höganäs Omsorg AB den 30 augusti (samma dag som ärendet behandlades i socialnämndens arbetsutskott). De fick informationen både muntligt från enhetschef och skriftligt. Information och möjlighet till frågor har också delgetts på APT.

Enhetscheferna kontaktade även företrädare, anhöriga eller den enskilde assistansberättigade personen kring förslaget för att de i sin tur skulle kunna uppleva sig trygga med att utförandet av insatsen fortsättningsvis garanteras. Se bilaga.

Samverkan. De fackliga organisationerna informerades på Cesam om att bolaget fått information om socialnämndens förslag att LOV-upphandla personlig assistans. Affärsområdeschef kontaktade personligen kommunals ordförande. Information delgavs också på AFSAM och LOSAM.

Nyheten om förslaget att LOV-upphandla personlig assistans kommunicerade även på kommunens intranät och därefter på hoganäs.se. Ny information lämnades efter socialnämndens beslut.

Har det gjorts en risk- och konsekvensanalys av vad beslutet skulle betyda för de anställda i HOAB?

I samband med att förslaget om LOV skulle upp i socialnämnden så lämnade det information inom ramen för samverkan i socialförvaltningen (FÖSAM).

Fram tills att beslut tas i kommunfullmäktige den 26 oktober handlar om att det finns ett förslag om att införa LOV inom personlig assistans. HOAB har fortfarande inte tagit ställning till om bolaget avser delta vid en eventuell upphandling enligt LOV.

I och med det har HOAB inte genomfört några konsekvensanalyser för medarbetarna eller brukarna. Med detta sagt kommer riskanalys genomföras när beslut om LOV har tagits och HOAB behandlar frågan. Risk- och konsekvensanalys är ett arbetsverktyg för att omhänderta och säkerställa arbetsmiljöarbete vid exempelvis en omorganisation. Risk- och konsekvensanalys syftar till att synliggöra eventuella risker i arbetsmiljön som behöver hanteras.

Det finns alltid risker vid en förändring. Till exempel att medarbetare bestämmer sig för att gå över till annan verksamhet vilket kan påverka brukarna. Vi kan aldrig i förväg bedöma riskgraden för detta, först när förändringen är genomförd så vet vi svaret. Erfarenhet från andra kommuner, bland annat Örkelljunga, visar att risken inte är så stor för övertalighet vid införande av LOV av personlig assistans. I Höganäs är vår erfarenhet från tidigare förändringar, bland annat när Höganäs Omsorg bildades och heltid som norm infördes, att medarbetare inte väljer att sluta av den anledningen.

Hur ser tidplanen för genomförandet ut?

Enligt socialnämndens förslag ska LOV gälla från 1 januari 2024. Det vill säga att möjligheten att lämna anbud på upphandlingsmyndighetens sida ska vara publicerad då. Genomförandet föreslås ske under första kvartalet 2024, beroende på när och om assistansanordnare lämnar in anbud och blir godkända.

Vilka privata aktörer verkar idag i Höganäs och intilliggande kommuner? Vad säger erfarenheterna från andra kommuner som har LOV?

- Idag finns det förutom HOAB tolv assistansamordnare med kunder i kommunen. Alma Assistans AB, Skånes Nord Ost Kooperativ, Frösunda Personlig assistans AB, Humana Assistansia AB, JAG, KIL Kullabygdens Independent Liv, Kooperativet EILA, Kooperativet Hand i hand, Assistanspoolen, Novasis Mitt AB, Olivia personlig assistans AB.
- Av de 12 som är verksamma i kommunen drivs fem i kooperativ form.
- I området Familjen Helsingborg finns ytterligare många assistansanordnare, både lokala och rikstäckande.
- 12 kommuner har idag upphandlat personlig assistans på LOV. Lund, Karlstad, Lomma, Västerås, Härnösand, Lidingö, Örkelljunga, Simrishamn, Tomelilla, Sjöbo, Vellinge, Uppsala.
- Dessutom har flera LOU upphandlat, exv. Trelleborg, Karlstad, Nynäshamn, Kalmar, Gotland, Staffanstorps, Täby, Vaggeryd, Ystad, Kalmar.
- I Familjen Helsingborg har Örkelljunga nyligen genomfört LOV. Åtta kunder berördes och 36 personliga assistenter. 30 personliga assistenter valde att följa med sina omsorgstagare.

Varför kan HOAB inte driva personlig assistans inom ramen för den ersättning som omsorgstagaren erhåller från Försäkringskassan?

Utgångspunkten för personlig assistans är att arbetsuppgifter, arbetstider och arbetsplatsen ska utgå från omsorgstagarens behov vilket tydliggörs i den bedömning och ersättning som Försäkringskassan gör. Timbeloppet som ska betalas ut i assistansersättning beslutas varje år av regeringen. Assistansersättningen 2023 är fastställt till 324,50 kronor per timme. Assistansersättningen ska täcka kostnader för de personliga assistenters lön, sociala avgifter och andra skattepliktiga förmåner, eventuellt OB-tillägg inklusive sociala avgifter, assistansomkostnader, utbildningskostnader, arbetsmiljöinsatser (företagshälsövård, friskvård, personaldagar) samt administrationskostnader. Det finns idag inga rekommendationer för hur timbeloppet bör användas mellan de olika kostnadsslagen men tabellen nedan visar för pedagogikens skull hur timbeloppet kan fördelas.

Siffrorna för Höganäs avser genomsnittssiffror för samtliga ärenden.

Fördelningsförslag	Assistansersättning från Försäkringskassan (timbelopp 2023 i kr/timme)	Höganäs Omsorg AB (kr / timme 2023)
Löne- och löneomkostnader till assistenter	282	345

Utbildningskostnader	7	6
Assistansomkostnader	6	6
Administrationskostnader	26	25
Arbetsmiljöinsatser och Personalomkostnader	3	7
Summa timbelopp	324	389

Källa: Assistanskoll.se

Som tabellen ovan visar har Höganäs Omsorg AB:s kostnader motsvarande 65 kr/timme som överstiger den statliga beslutade timersättningen. Sammantaget motsvarar detta drygt 9 miljoner kronor. Vidare visar tabellen ovan att överkostnaderna finns framförallt på personalkostnader. Anställningsvillkoren som regleras i huvudsak av arbetsmarknadens parter genom kollektivavtal påverkar flexibiliteten och möjligheten att tillgodose omsorgstagarens behov. Kollektivavtal upprättade mellan privata utförare och Kommunal erbjuder i kollektivavtalet en större flexibilitet utifrån omsorgstagarnas förändrade behov. HÖK/ AB och även upprättat samverkansavtal erbjuder inte samma flexibilitet/ möjlighet att ställa om vid förändringar. De avtal som kommunen och kommunala bolag använder sig av är anpassade till kommunal verksamhet i överlag.

Avtalen mellan arbetstagarorganisationen Kommunal och privata företag / kooperativ som bedriver assistans är anpassade till assistansinsatsens förutsättningar dvs. efter den enskildes behov av personlig assistans. Organisationens omfång och struktur påverkar också de omkostnader som är förknippat med varje medarbetare, så kallade OH-kostnader. En kommuns organisation är anpassade till förutsättningarna i hela den kommunala verksamheten, då kommunen ska utföra flera andra insatser vilket krävs en annan struktur för det. IT-kostnader, arbetskläder, möten, utbildningar, arbetsmiljöåtgärder m.m. är högre i en kommunal verksamhet än i mindre privata bolag som bedriver personlig assistans. I det mindre bolaget kan sådana kostnader lättare anpassas.

Se även bilagan med analysen av personlig assistans i Höganäs kommun från RKA (Rådet för kommunala analyser)

Vad skulle det innebära om LOV inte blir aktuellt för Höganäs Omsorg AB?

Om förslaget att LOV-upphandla personlig assistans nekas och Höganäs Omsorg AB ska fortsätta som idag, behöver socialnämnden fortsätta kompensera bolaget för sin merkostnad. Om assistansberättigade som idag väljer privat assistans istället väljer HOAB kommer kostnaderna att öka ytterligare. Det skulle innebära en merkostnad på i snitt samma som befintliga omsorgstagare idag kostar, i snitt 600 000 kronor mer per år per brukare. Skulle exempelvis 20 assistansberättigade välja HOAB innebär det 20 x

600 000 kronor mer per år, det vill säga 12 miljoner kronor ytterligare som skulle behöva om disponeras från andra verksamheter till personlig assistans. En förutsättning för att bolaget ska förhindra detta scenario är att HOAB kommer överens med Kommunal om samma villkor som Kommunal har avtalat med privata assistansutförare; där omsorgstagarens behov är i centrum, där förändringar i beslutet anpassas omedelbart, där varje individs personliga assistans är unik och anpassad efter hen och dess behov, både med insatsens förläggning på dygnet och vilka personer som hen finner lämpade.

Genererar beslut om LOV en intäktsförlust för HOAB?

HOAB kan komma att fatta beslut om att lämna en ansökan om att få vara LOV-utförare och bedriva personlig assistans utifrån de förutsättningar som Försäkringskassan ger och de krav som socialnämnden kommer att ställa i upphandlingen.

Beslutet att införa LOV inom personlig assistans innebär per automatik inte en intäktsförlust för HOAB.

Här finns två olika scenarier:

- 1) HOAB väljer att delta vid socialnämndens LOV-upphandling och
- 2) HOAB väljer att avstå från att delta vid LOV-upphandlingen.

HOAB bedriver inte vinstdrivande verksamhet vilket innebär att i det första alternativet får HOAB intäkter men har också kostnader. Om HOAB inte deltar vid upphandlingen så tappar HOAB intäkter men bolaget tappar merkostnader förknippade med uppdraget.

Vad gäller angående sjuklönekostnaderna?

Höganäs kommun står för de två första veckorna av sjuklönen för privata aktörer. Denna kostnad ligger på kommunen och kommer göra det framöver också oberoende av om beslut om LOV fattas. Varför? I grunden har kommunen ett medborgaransvar vilket innebär att kommunen ansvarar för att säkerställa att den assistansberättigade får den omvårdnad som hen har rätt till. Detta tydliggörs i sjuklönekostnaderna där kommunen ska ta ansvar för sjuklönen även för privata utförare vilket är en del i den övergripande ekonomiska ansvarsfördelningen mellan kommun och privata utförare.

Denna kostnad har inte beaktats i beräkningen av kommunens kostnader eftersom den inte påverkas av en LOV-upphandling.

Vilket stöd i omställningsprocessen för medarbetare planeras?

Kommunen och HOAB har en mängd olika alternativ på hur medarbetarna som behöver ställa om på grund av LOV-införande kan stötta. Nedanstående åtgärder ska inte ses som ett färdigt förslag utan är bara exempel på olika åtgärder som kan vidtas.

- De personliga assistenter som är anställda under HÖK och önskar avbryta sin anställning under uppsägningstiden kommer erbjudas möjlighet att bli arbetsbefriade under uppsägningstiden för att kunna följa med sin brukare till ny privat assistansanordnare. Genom denna möjlighet säkerställs en ökad trygghet för omsorgstagaren i samband med övergång till ny leverantör.
- I samband med verksamhetsövergången 2017 beslutades att medarbetare på HÖK som följde med har rätt till sex månaders uppsägningstid. Det berör idag 37 personliga assistenter. Vi föreslår att detta utökas så att alla personliga assistenter under HÖK får sex månaders uppsägningstid.
- Medarbetare som är uppsagda pga. arbetsbrist och har arbetat minst 1 år inom HOAB kan ha rätt till stöd genom omställningsfonden. Informationsträff om omställningsfondens stödpaket kommer erbjudas de medarbetare som önskar få information och stöd från omställningsfonden.
- Arbetskyldighet råder normalt under uppsägningstiden. Arbetsgivaren önskar i förslaget till arbetsgivarpaket erbjuda möjlighet att frigöra personliga assistenter i HOAB i så stor omfattning som möjligt för att kunna delta i omställningsfondens aktiviteter. En individuell bedömning med hänsyn tagen av förutsättningarna i verksamheten behöver dock göras. Möjligheten sker i samråd med ansvarig chef.
- Erbjudande om utbildning för att starta eget utifrån LOV
- Berörda medarbetare kommer erbjudas stöd av företagshälsovård / stödpaket

Är detta förslag till stödpaket samverkat med de fackliga organisationerna?

Nej, detta är ett förslag som ska samverkas.

Påverkas andra medarbetare inom Höganäs Omsorg av förslaget om LOV?

Enligt våra kollektivavtal omfattas inte personliga assistenter av turordning eller företrädesrätt, vilket har klargjorts inom ramen för samverkan.

Kommunala funktionshinderrådet (KFR) och kommunala pensionärsrådet (KPR) är två forum för samråd och utbyte av ömsesidig information om frågor som berör funktionshindrade respektive pensionärer.

Kommunala funktionshinderrådet (KFR) och kommunala pensionärsrådet (KPR) är bra och viktiga forum för dialog. Vi beklagar att förvaltning och politik inte har lyft frågan om förslaget där.

Bilaga 1. Jämförelse av kollektivavtal inom personlig assistans

Källa; [FAKTA, kollektivavtal för personliga assistenter \(assistanskoll.se\)](https://www.assistanskoll.se)

Avtal	Fremia	Vårdföretagarna	KFS-avtalet (Sobona)	HÖK 20 (SKR/Sobona)	PAN -avtalet SKR/ Sobona (Personlig assistent)	PAN-avtalet SKR/ Sobona (anhörigvårdare)
Vilka omfattas	Cirka 35 000 assistenter i ca 550 kooperativ, privata företag och egna arbetsgivare i Fremia	39 000 årsanställda assistenter i ca 220 privata företag i Vårdföretagarna	Cirka 1500 assistenter i ca 20 privata företag i KFS	Tillsvidareanställda assistenter i kommuner och privata företag i Sobona	Personliga assistenter den assistansberättigade själv valt i kommuner och privata företag i Sobona,	Assistenter som lever i hushållsgemenskap med den assistansberättigade i kommuner och privata företag i Sobona
Lägstalön	20 694 kr/mån 120:31 kr/tim	21 479 kr/mån (22 188 kr/mån från 2024-07-01)	122,11 kr/tim	20 220 kr/mån (21 570 kr/mån från 2024-01-01)	122,50 kr/tim (130,70 kr från 2024-01-01)	122,50 kr/tim (130,70 kr från 2024-01-01)
Jour vardag	37,97 kr	35,60 kr (38,55 kr från 2024-07-01)	35,10 kr	30 % av timlön upp till 50 tim/mån, därefter 59 % av timlön	20,90 kr	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)
Jour helg/natt	76,07 kr	71,30 kr (77,21 kr från 2024-07-01)	70,10 kr	110 % mer än vardag	110 % mer än vardag	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)

Beredskap vardag	17,38 kr	12,35 kr (12,84 kr från 2024-07-01)	17,54 kr	14 % av timlön upp till 130 tim/mån, därefter 28 % av timlön	0 kr	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)
Beredskap helg/natt	34,31 kr	24,69 kr (25,68 kr från 2024-07-01)	35,10 kr	110 % mer än för vardag	0 kr	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)
OB-kväll (kl.19-22 vardagar)	23,10 kr	24,06 kr (25,02 kr från 2024-07-01)	23,36 kr	24,00 kr	24,00 kr	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)
OB-natt (kl.22-06 vardagar)	46,58 kr	48,74 kr (50,69 kr från 2024-07-01)	46,74 kr	53,00 kr	53,00 kr	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)
OB-helg (fre kl.19-månd kl.07)	57,48 kr	60,11 kr (62,51 kr från 2024-07-01)	56,96 kr	61,90 kr 22.00–06.00 natt mot lör/sön/helgdag är OB 71,10 kr	61,90 kr 22.00–06.00 natt mot lör/sön/helgdag är OB 71,10 kr	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)
OB storhelg	115,13kr	120,33 kr (125,14 kr från 2024-07-01)	113,85 kr	118,80 kr 22.00–06.00 natt	118,80 kr 22.00–06.00 natt mot	0 kr (ska ingå i ordinarie timlön)

				mot storhelg OB 142,60 kr	storhelg OB 142,60 kr	
Veckoarbetstidsmätt	40 tim	40 tim	40 tim	40 tim för heltid dag Arbete 1-20% natt= 38,25 tim (37tim i vissa kommuner) 20-80% natt= 36.33 tim 80% natt =34,20 tim	40 tim	48tim
Beordrad övertid	Ordinarie timlön exklusive semesterlön \times 1,83 De två första timmarna därefter \times 2,39	Heltidmånadslön/94 de två första timmarna, därefter månadslön/72	Heltidmånads- lön/94 de två första timmarna, därefter månadslön/72	Ordinarie timlön exklusive semesterlön \times 1,8 de två första tim därefter \times 2,40	Ordinarie timlön \times 2 (semester- ersättning inkluderat	Ordinarie timlön
Mertid (gäller vid deltidsanställning upp till heltid)	Ordinarie timlön exklusive semesterlön \times 1,2	Månadslön/3,5 \times arbetstid/vecka	Ordinarie timlön	Ordinarie timlön exklusive semesterlön \times 1,2	Ordinarie timlön	Ordinarie timlön

Semesterdagar	<p>25 dagar upp till 40 års ålder, 31 dagar upp till 50 års ålder, därefter 32 dagar.</p> <p>Semesterlön är 13% över 40 år och 14% över 50 år.</p> <p>Månadsanställda har alla dagar betalda. Timavlönade har normalt alltid 25 betalda/år.</p>	<p>25 dagar upp till 40 års ålder, 31 dagar upp till 50 års ålder, därefter 32 dagar.</p> <p>Månadsanställda har alla dagar betalda. Timavlönade har normalt alltid 25 betalda/år.</p>	<p>25 dagar (enligt semesterlagen)</p>	<p>25 dagar upp till 40 års ålder, 31 dagar upp till 50 års ålder, därefter 32 dagar.</p>	<p>25 (enligt semesterlagen)</p>	<p>25 (enligt semesterlagen)</p>
Semestertillägg	<p>25 (enligt semesterlagen)</p>	<p>0,6 % för månadsanställda</p>		<p>0,605 %</p>		

NÄRVARANDE

Beslutande ledamöter	Peter Schölander (M) (ordförande) Johan Ingvarson (MP) (vice ordförande) Sandra Kovács (M) Nils Hyllienmark (M) Eva Hemström (C) Pia Lidwall (KD) Lennart Nilsson (S) (2:e vice ordförande) Kerstin Björkäng Wirehed (S) Reinhold Knutsson (S) Christian Johansson (SD) Göran Bengtsson (M) ersätter Lars Linderot (M) Sören Ravn (SD) ersätter Leif Löwegren (SD) Ros-Mari Paulsson (L) ersätter Louise Stjernquist (L) pga jäv
Ej tjänstgörande ersättare	Anneli Söderhjelm (M) Gustaf Wingårdh (M) Göran Lock (MP) Gertrud Greén (C) Fredrik Eljin (KD) Heléne Nyholm (S) Ronnie Larsson (S) Emma Wennerholm (V) Elisabeth Eriksson (L)
Övriga närvarande	Fanny Lundqvist (utskottssekreterare) Herman Crespin (kommunchef) Viweca Thoresson (socialchef) Marie Tidedal (M) (ordförande socialnämnden)
Sammanträdestid	kl 15:00-18:00
Paragrafer	§178

JUSTERING

Utsedd att justera Kerstin Björkäng Wirehed (S)

UNDERSKRIFTER

Sekreterare
Fanny Lundqvist

Ordförande
Peter Schölander (M)

Justerande
Kerstin Björkäng Wirehed (S)

SIGNATUR

HÖGANÄS
KOMMUN

PROTOKOLL KOMMUNSTYRELSEN

2023-10-10

Protokollet justerat den 2023-10-17

Tillkännagivandet av justeringen har den 2023-10-18
anslagits på kommunens anslagstavla

SIGNATUR

§ 178

PERSONLIG ASSISTANS ENLIGT LOV

Sammanfattning av ärendet

Personer som har omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar som innebär stort stödbehov kan ha rätt till insatsen personlig assistans. När insats beviljats väljer den enskilde hur, av vem och på vilket sätt som insatsen ska anordnas. Den enskilde kan välja ett assistansföretag, assistanskooperativ, kommun eller att själv vara arbetsgivare. Socialnämnden har idag ingen egen verksamhet för att verkställa personlig assistans för de invånare som väljer kommunen som anordnare, nämnden beställer detta uppdrag av Höganäs Omsorg AB.

Om förslaget om ett statligt huvudmannaskap för assistans, SOU 2023:9, går igenom från och med januari 2026 införande av valfrihetssystem enligt LOV ses som en åtgärd för att underlätta för berörda när de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan. I takt med att ärenden överförs till Försäkringskassan tillämpas kassans ersättningsregler och inte kommunernas. Det innebär i praktiken att kommuner som har högre kostnad för sin egen regi kan behöva vidta åtgärder då anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

En upphandling av den kommunala driften av personlig assistans skulle ge en positiv effekt på nämndens ekonomi. För år 2023 ligger den statliga ersättningen på 324 kronor och 50 öre. Samma ersättning utgår även vid LSS-beslut samt för sjuklöner. Idag är socialnämndens kostnad betydligt högre för de assistanstimmar som man utför till de som valt Höganäs Omsorg AB som anordnare, i snitt 424 kronor och 50 öre per assistanstimme.

Denna merkostnad beror till största del på följande:

- att de kommunala kollektivavtalen (HÖK och AB) inte harmonierar med ersättningsmodellen för personlig assistans samt,
- overheadkostnader för gemensamma resurser såsom central administration, licenser och lokaler.

Merkostnaden innebär att socialnämnden årligen behöver tillföra mellanskillnaden från den ram man tilldelats för att tillhandahålla tjänster inom socialtjänst, äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet.

Med utgångsläge av nuvarande volymer och timkostnad per assistanstimme så beräknar förvaltningen att en upphandling enligt LOV av verksamhetsområdet personlig assistans, inklusive basansvaret för insatsen, kommer ge nämnden en kostnadseffektivisering på cirka 10 645 tkr/år. Att upphandla personlig assistans inom verksamhetsområdet funktionsstöd skulle därmed få betydelse för få en fortsatt ekonomi i balans.

Intentionen med LSS är att den enskilde ska vara delaktig i besluten som rör det dagliga livet. Att kunna välja utförare av insatserna ger den enskilde en möjlighet till delaktighet. I ett valfrihetssystem konkurrerar alla utförare om kvalitet och inte pris. Ersättningen till utföraren är alltid densamma. Vidare skulle en upphandling av personlig assistans enligt LOV ge möjlighet för både lokala och större bolag att verka i kommunen.

Beslutsunderlag

Arbetsutskottet, beslut den 26 september 2023, § 115,

SIGNATUR

Socialnämnden, beslut den 13 september 2013, § 96,
Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse Personlig assistans på LOV den 17 augusti 2023,
Socialförvaltningen, Personlig assistans på LOV - beslutsunderlag den 17 augusti 2023.

Jäv

Louise Stjernquist (L) anmäler jäv och deltar varken i överläggning eller i beslut av ärendet. Ros-Mari Paulsson (L) ersätter Louise Stjernquist (L).

Förslag till beslut

Lennart Nilsson (S), Ros-Mari Paulsson (L) och Christian Johansson (SD) yrkar avslag till arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Peter Schölander (M) ställer arbetsutskottets förslag till beslut mot Lennart Nilssons (S) med fleras avslagsyrkande under proposition och finner att kommunstyrelsen beslutar att bifalla arbetsutskottets förslag till beslut.

Omröstning begärs.

Ledamöterna godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag till beslut.

Nej-röst för Lennart Nilsson (S), Ros-Mari Paulsson (L) och Christian Johansson (SD) avslagsyrkande.

Med 7 ja-röster för bifall till arbetsutskottets förslag och 6 nej-röster för bifall till Lennart Nilsson (S), Ros-Mari Paulsson (L) och Christian Johanssons (SD) avslagsyrkande beslutar kommunstyrelsen att bifalla arbetsutskottets förslag till beslut.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal ett 2024.

Reservationer

Lennart Nilsson (S), Ros-Mari Paulsson (L) och Christian Johansson (SD) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsanteckning

Ros-Mari Paulsson (L) och Johan Ingvarson (MP) anmäler att dom vill bifoga anteckningar som bilagor till protokollet, vilket Peter Schölander (M) godkänner.

Beslutet ska skickas till

Kommunfullmäktige

Anslaget nedtages den 2023-11-13

SIGNATUR

Voteringslista: §178

Ärende: Personlig assistans enligt LOV, KS/2023/1081

Voteringslist(or)

Omröstning avseende personlig assistans enligt LOV

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Peter Schölander (M), ordförande	X		
Johan Ingvarson (MP), vice ordförande	X		
Sandra Kovács (M), ledamot	X		
Nils Hyllienmark (M), ledamot	X		
Eva Hemström (C), ledamot	X		
Pia Lidwall (KD), ledamot	X		
Lennart Nilsson (S), 2:e vice ordförande		X	
Kerstin Björkäng Wirehed (S), ledamot		X	
Reinhold Knutsson (S), ledamot		X	
Christian Johansson (SD), ledamot		X	
Göran Bengtsson (M), ersättare	X		
Sören Ravn (SD), ersättare		X	
Ros-Mari Paulsson (L), ersättare		X	
Resultat	7	6	0

Protokollsanteckning

231010

Gällande personlig assistans enligt LOV

Liberalerna i Höganäs yrkar avslag på förslaget och reserverar sig mot beslutet att kommunen inte längre ska erbjuda assistans. Att upphandla tjänsten är inte att likställa med att utföra.

Beslutet sätter varken omsorgstagarna, anhöriga, personalen eller valfriheten i första hand.

För Liberalerna Höganäs

Ros-Mari Paulsson

Elisabeth Eriksson

1. Det påstås ofta i debatten att anställda i HOAB skulle få sämre anställningsavtal om de hamnar hos andra arbetsgivare. Vad är genomsnittslönen för de personliga assistenterna i HOAB? Vilka anställningsvillkor har de i övrigt (arbetstid, semester, övriga förmåner)?
2. Har det gjorts en marknadsanalys som kartlägger vilka motsvarande villkor anställda hos privata aktörer har? Vad är tex genomsnittslönen bland privata aktörer? Vad är genomsnittsarbetstiden? Vilka övriga förmåner har de?
3. Tidplanen för genomförandet är för mig oklar. Det har talats om att genomföra ett eventuellt beslut under Q1 2024 (även om jag inte hittar det i beslutsunderlaget) men hur ser denna tidplan egentligen ut? Det är stor skillnad för eventuellt oroadе anställda att veta om eventuell förändring ska genomföras exempelvis den 1 januari eller 31 mars eftersom det handlar om personer som kanske står med huslån, försörjningsbörda för en stor familj, m.m. som inte vet när den eventuellt blir uppsagd.
4. Det liggande förslaget medför en stor omställning för de anställda i HOAB. Har det gjorts en konsekvensanalys av vad beslutet skulle medföra? Vad säger i så fall denna?
5. Förslaget har vållat stor oro bland de anställda. Hur har informationen kring förslaget och dess eventuella påverkan skötts? Dels handlar det om tidsperspektivet för en eventuell omställning men också om hur omställningen ska genomföras i praktiken. Vilket stöd i omställningsprocessen planeras?
6. På motsvarande sätt har förslaget föllat stor oro bland brukare och anhöriga. Hur ser motsvarande kommunikationsprocess ut där?
7. Kommunala funktionshinderrådet (KFR) och kommunala pensionärsrådet (KPR) är två forum för samråd och utbyte av ömsesidig information om frågor som berör funktionshindrade respektive pensionärer. Hur ser ni på möjligheten att använda dessa forum på bästa sätt i denna fråga?

Johan Ingvarson, Miljöpartiet

NÄRVARANDE

Beslutande ledamöter	Peter Schölander (M) (ordförande) Johan Ingvarson (MP) (vice ordförande) Pia Lidwall (KD) Lennart Nilsson (S) Christian Johansson (SD) Eva Hemström (C)
Ej tjänstgörande ersättare	Nils Hyllienmark (M) Fredrik Eljin (KD) Göran Lock (MP) Kerstin Björkäng Wirehed (S) Louise Stjernquist (L)
Övriga närvarande	Fanny Lundqvist (utskottssekreterare) Herman Crespin (kommunchef) Jacob Derefeldt (kommunsekreterare) Wenche Jonsson (kvalitetscontroller)
Sammanträdestid	kl 09:00-10:45
Paragrafer	§115

JUSTERING

Utsedd att justera Christian Johansson (SD)

UNDERSKRIFTER

Sekreterare
Fanny Lundqvist

Ordförande
Peter Schölander (M)

Justerande
Christian Johansson (SD)

Protokollet justerat den 2023-10-03

Tillkännagivandet av justeringen har den 2023-10-04
anslagits på kommunens anslagstavla

SIGNATUR

§ 115 PERSONLIG ASSISTANS ENLIGT LOV

Sammanfattning av ärendet

Personer som har omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar som innebär stort stödbehov kan ha rätt till insatsen personlig assistans. När insats beviljats väljer den enskilde hur, av vem och på vilket sätt som insatsen ska anordnas. Den enskilde kan välja ett assistansföretag, assistanskooperativ, kommun eller att själv vara arbetsgivare. Socialnämnden har idag ingen egen verksamhet för att verkställa personlig assistans för de invånare som väljer kommunen som anordnare, nämnden beställer detta uppdrag av Höganäs Omsorg AB.

Om förslaget om ett statligt huvudmannaskap för assistans, SOU 2023:9, går igenom från och med januari 2026 införande av valfrihetssystem enligt LOV ses som en åtgärd för att underlätta för berörda när de kommunala besluten om personlig assistans från detta datum ska föras över löpande till Försäkringskassan. I takt med att ärenden överförs till Försäkringskassan tillämpas kassans ersättningsregler och inte kommunernas. Det innebär i praktiken att kommuner som har högre kostnad för sin egen regi kan behöva vidta åtgärder då anslaget för kommunalekonomisk utjämning minskas med 10 323 miljoner kronor i 2021 års kostnads- och volymnivå till följd av huvudmannaskapsförändringen.

En upphandling av den kommunala driften av personlig assistans skulle ge en positiv effekt på nämndens ekonomi. För år 2023 ligger den statliga ersättningen på 324 kronor och 50 öre. Samma ersättning utgår även vid LSS-beslut samt för sjuklöner. Idag är socialnämndens kostnad betydligt högre för de assistanstimmar som man utför till de som valt Höganäs Omsorg AB som anordnare, i snitt 424 kronor och 50 öre per assistanstimme.

Denna merkostnad beror till största del på följande:

- att de kommunala kollektivavtalen (HÖK och AB) inte harmonierar med ersättningsmodellen för personlig assistans samt,
- overheadkostnader för gemensamma resurser såsom central administration, licenser och lokaler.

Merkostnaden innebär att socialnämnden årligen behöver tillföra mellanskillnaden från den ram man tilldelats för att tillhandahålla tjänster inom socialtjänst, äldreomsorg och funktionsstödsverksamhet.

Med utgångsläge av nuvarande volymer och timkostnad per assistanstimme så beräknar förvaltningen att en upphandling enligt LOV av verksamhetsområdet personlig assistans, inklusive basansvaret för insatsen, kommer ge nämnden en kostnadseffektivisering på cirka 10 645 tkr/år. Att upphandla personlig assistans inom verksamhetsområdet funktionsstöd skulle därmed få betydelse för få en fortsatt ekonomi i balans.

Intentionen med LSS är att den enskilde ska vara delaktig i besluten som rör det dagliga livet. Att kunna välja utförare av insatserna ger den enskilde en möjlighet till delaktighet. I ett valfrihetssystem konkurrerar alla utförare om kvalitet och inte pris. Ersättningen till utföraren är alltid densamma. Vidare skulle en upphandling av personlig assistans enligt LOV ge möjlighet för både lokala och större bolag att verka i kommunen.

Beslutsunderlag

Socialnämnden, beslut den 13 september 2013, § 96,

SIGNATUR

HÖGANÄS
KOMMUN

PROTOKOLL KS ARBETSUTSKOTT

2023-09-26

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse Personlig assistans på LOV den 17 augusti 2023,
Socialförvaltningen, Personlig assistans på LOV - beslutsunderlag den 17 augusti 2023.

SIGNATUR

Förslag till beslut

Ordförande Peter Schölander (M) föreslår i enlighet med socialnämndens förslag, att arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal ett 2024.

Christian Johansson (SD) och Lennart Nilsson (S) yrkar avslag till socialnämndens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Peter Schölander (M) ställer socialnämndens förslag till beslut mot Christian Johanssons (SD) och Lennart Nilssons (S) avslagsyrkande under proposition och finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla socialnämndens förslag.

Omröstning begärs.

Ledamöterna godkänner följande beslutsgång:

Ja-röst för bifall till socialnämndens förslag till beslut.

Nej-röst för bifall till Christian Johanssons (SD) och Lennart Nilssons (S) avslagsyrkande.

Med 4 ja-röster för bifall till socialnämndens förslag och 2 nej-röster för bifall till Christian Johanssons (SD) och Lennart Nilssons (S) avslagsyrkande beslutar arbetsutskottet att bifalla socialnämndens förslag till beslut.

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att införa valfrihet inom personlig assistans enligt LOV med start kvartal ett 2024.

Reservationer

Christian Johansson (SD) och Lennart Nilsson (S) reserverar sig mot beslutet.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Anslaget nedtages den 2023-10-30

SIGNATUR

Voteringslista: §115

Ärende: Personlig assistans enligt LOV, KS/2023/1081

Voteringslist(or)

Omröstning avseende Christian Johanssons (SD) och Lennart Nilssons (S) avslagsyrkande

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Peter Schölander (M), ordförande	X		
Johan Ingvarson (MP), vice ordförande	X		
Pia Lidwall (KD), ledamot	X		
Lennart Nilsson (S), ledamot		X	
Christian Johansson (SD), ledamot		X	
Eva Hemström (C), ledamot	X		
Resultat	4	2	0